

Voorblad	
Onderwerp	Wet Internationalisering in Balans
Bespreking op (datum)	OD-beraden 3 en 5 december 2024
Aard v behandeling	Ter informatie
Opsteller	Marieke Dorrestijn – de Bree
Aanleiding / toelichting	
De Wet Internationalisering in Balans (WIB) is veelbesproken en er heerst nog veel onduidelijkheid. Een aantal opleidingen gaat nu het curriculum herzien. Om die reden delen we de huidige – niet definitieve – informatie met de opleidingsdirecteuren. De informatie hieronder is een samenvatting van de tot nu toe bekende informatie. Meer details kunnen desgewenst worden opgevraagd bij het beleidsteam BETA via onderwijsbeleid.beta@vu.nl. 1. Doel van de Wet Internationalisering in Balans Doel van de wet is drieledig. De wet: • Regelt dat opleidingen in beginsel Nederlands zijn en maximaal 1/3^e anderstalig. In het geval van anderstalige opleidingen moet de anderstaligheid doelmatig zijn. • Biedt maatregelen om de instroom van internationale studenten in het hoger onderwijs beter te kunnen beheersen. • Zorgt voor behoud en versteviging van de positie van de Nederlandse taal in hoger onderwijs. 2. Ingangsdatum De ingangsdatum van de WIB is onduidelijk. We verwachten dat dit op zijn vroegst 1 juli 2025 is, gezien de huidige status van het kabinet kan dat ook verschuiven naar bijv. 1 januari 2026. Gezien de doorlooptijd van de diverse maatregelen die de wet biedt (zie hieronder), zou inwerkingtreding van de maatregelen op zijn vroegst per 2026-2027 mogelijk zijn (bij ingangsdatum 1 juli 2025). De informatie die hieronder is geschetst is dus voorlopige informatie, o.b.v. de conceptteksten die nu bekend zijn. Dit kan nog wijzigen. Wel is duidelijk dat de WIB, als deze wordt ingevoerd, gevolgen heeft voor ons onderwijs. 3. De WIB en het aanbod bachelors binnen BETA VU BETA biedt 15 bachelors aan: 13 eigen bachelors en 2 joint-degree's (UvA). Daarvan zijn er volgens de huidige definities 10 Nederlandstalig en 5 Engelstalig. 3.1 Definitie 'anderstalig' volgens de WIB De WIB hanteert een vrij strikte definitie van anderstaligheid. Een opleiding is anderstalig volgens definitie zoals gehanteerd in de WIB, als: • >1/3^e van de opleiding (>60EC in een bachelor van 180 EC) wordt anderstalig aangeboden; • Bij het bepalen of een vak anderstalig is, is de toetsing bepalend. Als de toetsing anderstalig kan worden aangeboden telt het vak mee als anderstalig. Als de student dus een keuze krijgt tussen Engels of Nederlands, telt het mee als anderstalig. Ook als slechts een gedeelte van de toetsing in het Engels is, telt het mee als anderstalig. (N.b.: De toetsing moet conform VU-beleid aansluiten op het onderwijs. Onderwijs in het Engels wordt getoetst met een Engelstalige toets, Nederlandstalig onderwijs met een Nederlandstalige toets). • Vrije keuzeruimte (volledige vrije keuze zoals de 30EC in het 3^e jaar, of beperkte keuzeruimte met verplichte keuzevakken) telt volledig mee als anderstalig als er minimaal 1 anderstalig vak wordt aangeboden.	

Door bovenstaande definitie zijn de meeste Nederlandstalige bachelors van BETA niet Nederlandstalig conform de WIB-definitie (dit o.b.v. de informatie zoals opgenomen in de studiegids 2024-2025). Dit komt voornamelijk doordat de keuzeruimte (30 EC, minorruimte/ vrije keuze) in het 3^e jaar telt als anderstalig, en een eindwerk vaak ook Engelstalig afgesloten mag worden. Dit is bij elkaar al bijna 60EC, en dan komen er nog enkele losse vakken bij.

Welke ruimte biedt de WIB voor beheersen internationale instroom?

Het beheersen van internationale instroom is een van de beoogde doelen van de wet. Dit kan via een fixus of capaciteitsbeperking op:

- Een traject (op taal of inhoud)
Een traject heeft evenveel studiepunten en dezelfde eindtermen als het geheel van de opleiding. Daarmee start een traject direct bij aanvang van de opleiding en loopt tot de diplomering. Een traject kan anderstalig zijn, op een andere locatie dan de hoofdopleiding, of een ander inhoudelijk of contextueel profiel hebben.
- Op niet-EER studenten

3.2 Toets anderstaligheid

Indien een instelling een bachelor opleiding anderstalig wil aanbieden, is een positief resultaat van de Toets Anderstalig Onderwijs (TAO) noodzakelijk. Deze toets is voorzien voor bestaande en nieuwe opleidingen. De commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (CDHO) adviseert, minister beslist (en volgt daarbij CDHO advies).

Criteria TAO

De TAO bepaalt of de anderstaligheid van een opleiding **doelmatig** is. Criteria zijn:

1. Moet passen binnen VU taalbeleid **én**
2. Binnen het bestaande HO-aanbod moet ruimte zijn voor anderstaligheid (beschikbaarheid verwant aanbod, geografische spreiding, anderstaligheid sluit aan bij inhoudelijk profiel van de instelling) **én**:
3. Anderstaligheid moet **noodzakelijk** zijn, op basis van:
 - a. Regionale omstandigheden **óf**
 - b. Arbeidsmarkt **óf**
 - c. Internationale positionering **óf**
 - d. Internationale uniciteit.
4. Beschikbaarheid Nederlandstalig personeel
Dit is geen zelfstandig criterium, maar kan elk van de facetten onder 3 meewegen.

Let op: voor bovenstaande criteria zijn ook weer definities beschikbaar. Deze zijn heel smal, het zal niet eenvoudig zijn om de noodzaak van anderstalig aanbod aan te tonen.

Proces TAO

De TAO wordt in clusterverband voorbereid, via de domeinraden. Beslissing wordt per instelling genomen. De vorm van die afstemming wordt nog bepaald.

3.3 Zelfregie

Vooruitlopend op de wetgeving, zijn instellingen aangemoedigd tot zelfregie. Meest recente update is dat instellingen tot half januari de tijd hebben gekregen om met een plan te komen m.b.t. anderstalige bacheloropleidingen en internationale instroom. Dit overleg zal plaatsvinden op het niveau van de rectoren van alle instellingen, en via de domeinraden.

Indien dit plan slaagt, zou de TAO voor bestaande opleidingen komen te vervallen maar voor nieuwe opleidingen blijven bestaan.

4. Uitzondering STEM domein

Door de BETA-decanen wordt gelobbyd om het gehele STEM-domein uitzondering te laten worden voor de WIB. Dit zou inhouden dat alle opleidingen onder het STEM-domein anderstalig aangeboden kunnen worden. Er is echter nog geen uitkomst van deze lobby bekend. Afgaande op geluiden uit de kamer is het eerder de vraag of dit instrumentarium wordt uitgebreid naar de masters, dan dat extra uitzonderingen worden toegestaan.